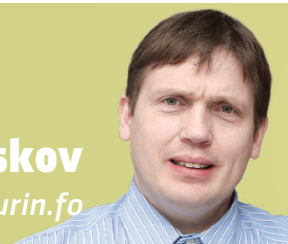


Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo



SKIPANIN SKAL HALDA FRAM

Tað er uttan iva rætt, sum Ingeborg Vinther sigur, at tað er sera vandamikið at geva politikarunum valdið á Arbeiðsloysisskipanini – tí soleiðis kann grunnurin tømast.

Men tað er ikki í ordan, at skipanin við lønariskoyti dettur burtur 30. juni, tí tá er koronukreppan als ikki av.

Og tað er heldur ikki í ordan, at sera tolin fólk í privatu vinnuni skulu sendast út í arbeiðsloysi, tí vilji ikki er at leingja skipanina við lønariskoyti, eins og gjørt er til dømis í Danmark, til síðst í august.

Í veruleikanum hava politikararnir alla tíðina runnið undan

ábyrgd. Fyrst við at lata trupulleikan yvir til Arbeiðsloysisskipanina við einasta hjálparpakka, sum hevur munað: Lønariskoytisskipanin.

Fleiri arbeiðspláss brúka enn hesa skipan, tí at umsetningurin er minkaður so mikið, at ráð ikki eru til allar lønarútreiðslurnar. Tað merkir ikki neyðvendigvis, at hesi fólk ikki kunnu koma í fult starv aftur seinni. Tí virksema kann økjast aftur.

Tað er sera ymiskt, hvussu kreppan hevur rakt ymsu starvsgreinarnar, og er til dømis tænaðstuvinnan nógv harðari rakt enn eitt nú handilsvinnan.

Og fólk í privatu vinnuni eru so nógv harðari rakt enn fólk í almennum størvum. Her er so nógv órættvísi í skipanini, sum altíð gongur út yvir ávísar starvsbólkar. Og nú bendir nógv á, at fólk í privatu vinnuni verða kroyst út í arbeiðsloysi, tí at politikarar og strýrið fyri ALS fara at klandrast um, hvør hevur ábyrgdina.

Sjálvandi hevur landið ábyrgdina av støðuni og ikki ALS stýrið. Tí er tað so upplagt, at landið veitir grunninum pengarnar aftur, sum eru lætnir út í lønarendurgjaldi og ískoyti.

Helst er tað ómakaleysast, at tað er ALS skipanin, sum stend-



ur fyri útgjalding, tá vit nú hava eina slíka skipan. Men eigur ikki at merkja, at ALS grunnurin skal gjalda.

Tað er heldur ikki rímuligt, at Løgtingið fer at taka ALS stýrið av ræði, tí tað endar í reinum

ruðuleika. Tí mugu politikarar nú vísa ábyrgd. Kreppan er ikki av og verður ikki av 1. juli. Tað sæst á øllum brøgdum.

Um gjørt verður sum ALS stýrið og landsstýrið vilja, so vera fólk, sum nú kunnu tjena til dømis 15.000 í partíðarstarvi koyrd út í arbeiðsloysi við arbeiðsloysisstuðuli upp á 17.500 krónur. Tá er lítið vunnið fyri samfelagið, starvsfólkið missir arbeiðið og arbeiðsplássið missir vitanina.



Skal stríð millum ALS og politikarar nú forða fólk at fáa løn?

Kjak: Kvinna er ikki maður – Løgtingskvinna sjálvandi

Eyðun á Borg

(strangur málrøktari)

MAÐUR OG KONA (KVINNA):

Sambært orðabók Sprotans er maður eitt fólk av kallkyni, og kona (kvinna) er eitt fólk av kvennkyni.

Í enskum máli kann "man" merkja menniskja. Gamalt føroyskt hevði partvíst tann týðningin, men á okkara døgum er ein maður ein maður, og ein kvinna er ein kvinna.

Annars hevur málfrøðin eisini mælt til, at vit siga og skriva lögtingskvinna.

MANNTAL, MANNA-MÚGVA o.s.fr.: Hasi orðini skulu vit varðveita og brúka, men tað sømir seg ikki at nevna eina lögtingskvinnu lögtingsmann.

Stuttligt var at síggja, hvussu bilsnir lögtingsmenn gjørdust, tá sjónvarpið kallaði teir lögtingskvinnur!

KALLMAÐUR, KVENNMAÐUR: Gomul heiti, sum kunnu brúkast í skemti ella at prika eitt sindur við, men ikki til at broyta



kvinnur til menn í 2020.

MEMBER, MEDLEM, LIMUR: Í bretska og danska tinginum eru hasi orðini kynsleys, men, gott í tykkum, nevnið ikki kvinnur við kallkynsorðinum, limur, sum onkur mælir til!

BÁTSFORKVINNA og at KVENNA: Hava kappróðrarkvinnur ikki eina bátsforkvinnu á bátinum?

Kanska skulu vit smíða sagnorðið, "at kvenna", soleiðis at kappróðrarkvinnurnar kunnu kvenna bát heldur enn manna bát!?

HUGTAKAFLØKJA: Einaferð var á lögtingi okkurt ógreitt og fløkjaligt við "maka 1 og 2". Nú er lagamanni at taka skjótar avgerðir, soleiðis at greitt er, hvør er maður, og hvør er kvinna. Vit vita ikki, hvat framtíðin hevur at bjóða.

Góðu lögtingsfólk! Gerið ikki hetta einfalda mál so fløkt við uttanumtosi! Latið nú kvinnu vera kvinnu og mann vera mann!

Borg, Argir, vitusarmessa 2020
Við kvinnu- og manskvøðu

Til haldarar, sum ikki hava fingið Sosialin

Um Sosialurin ikki er borin haldarum klokkan 20 á kvøldi mikukvøld og fríggjakvøld – sendið teldupost til klaga@sosialurin.fo



Snip snap snude nu er skattamálið ude

JØRN ASTRUP HANSEN
SÍÐA 10



Hon skal seta jóansøkuna

JÓANSØKAN SÍÐA 12



Sula nú á veg til Íslands

Seinnapartin í gjár fór svenski stuttleikabáturin Sula norður gjøgnum Nólsoyarfjørð á veg til Íslands. Vegna korona sluppu tey ikki upp á land í Føroyum

Tað var mánadagin, at báturin kom til Føroya. Sula kom higgar úr Tananger, beint uttan fyri Stavanger í Vesturnoregi. Á leiðini til Føroya legði báturin inn í Hetlandi, men har sluppu tey ikki í land orsaka av galdandi leiðreglum fyri ferðandi undir koronakreppuni.

Tá ið tey komu til Føroya mánakvøldið, settu tey seg í samband við havnarmyndugleikarnar. Men tey fingubóðini, at sviar ikki sleppa til Føroya uttan at fara í 14 daga sóttarhald fyrst, ella vísa eina vátan fyri, at tey ikki eru smittað.

– Vit samskiftu við tey og høvdu samband við politiið

eisini. Tey fingubóðini, at tilíkt, sigur vakthavandi í Tórshavnar Havn.

Vakthavandi vísir á, at talan er um eini svensk hjún, sum fleiri ferðir áður hava verið í Føroyum við stuttleikabátinum.

– Tey vóru fitt og blíð. Tey spurdu eftir einum staði at liggja, og vit vísu teimum á at liggja undir Argjalandinum. Har hava tey nokk sovið í nátt. Vit bjóðaðu teimum at seta seg í samband við okkum, um tørvur var á tí, men vit hava ikki hoyrt frá teimum aftur, sigur vakthavandi.

Men fyri lótu síðani fóru tey víðari.

– Tey ætlaðu sær til Íslands. Har vænta tey at sleppa í land, men eg eri ikki vísur í, hvussu er við tí, sigur vakthavandi.